

Bildande av Hammarskogs naturreservat

Uppsala kommun
2018

Beslut

- Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklaras Hammarskog som naturreservat. Reservatet har en avgränsning som framgår av beslutskarta, bilaga 1.
- Naturreservatets namn ska vara Hammarskogs naturreservat.
- För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Uppsala kommun med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter samt föreskrifternas ikraftträdande ska gälla för naturreservatet.
- Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken ska gälla omedelbart, även om de överklagas.
- I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och vad som följer av 21 § samma förordning är Uppsala kommun förvaltare för naturreservatet.
- Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Uppsala kommuns kommunfullmäktige en skötselplan, bilaga 5.

Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett större sammanhängande tätortsnära friluftsområde och i samspel med övriga bevarandeintressen utveckla tillgängligheten och allmänhetens möjligheter till fritid och naturupplevelser samt att bevara livsmiljöer för biologisk mångfald och för skyddsvärda arter.

Precisering av syftet

Mer specifikt är syftet att vårda och bevara samt vid behov återställa områdets landskapsbild med omväxlande Mälardalsnatur vilket innefattar variationsrik skog, våtmarker, jordbrukslandskap, ekhagar och vassrik strand med dess ekosystem. Reservatets värden för friluftslivet ska upprätthållas och utvecklas så att besökare kan bedriva olika typer av friluftslivsaktiviteter och pedagogisk verksamhet i värdefull natur och uppleva naturmiljöer, biologisk mångfald och skönhetsvärden.

Verksamhet inom reservatet med anknytning till friluftsliv, besöksnäring, naturpedagogik samt verksamheter vid Hammarskogs herrgård ska utvecklas så att reservatet blir tillgängligt och för framtiden ett kulturellt levande och attraktivt närområde till Uppsala stad.

Syftet ska uppnås genom att:

- reservatet förvaltas utifrån skydd och utveckling av ett attraktivt och tillgängligt område för besökare där det finns möjlighet att bedriva och utveckla olika former av friluftslivsaktiviteter samt pedagogisk verksamhet,
- inte tillåta skogsbruk. Viss skötsel i form av frihuggning av värdefulla träd, liksom främjande av värdefulla strukturer såsom död ved tillåts. Detsamma gäller åtgärder som främjar värden för friluftslivet. En variation i skogsbiotoper som främjar såväl flora, fauna och funga som upplevelsevärden för det rörliga friluftslivet eftersträvas,
- fortsatt hävd av jordbruksmarkerna genom främst åkerbruk och betesdrift,
- varsamt sköta våtmarksområden genom fortsatt dämning för att förhindra uttorkning och igenväxning,
- reglerad jakt med jaktfritt område,
- undvika användning av konstgödsel, bekämpningsmedel och påverkan genom

utdikning,

- restaurera, bevara och genom hävd upprätthålla strandängar och vattenmiljöer,
- utveckla byggnader och anläggningar för pedagogisk verksamhet, näringsverksamhet och för friluftslivets intressen.

Skäl för kommunens beslut

Området är ett för friluftslivet tillgängligt, kulturpräglat naturområde med värdefulla naturmiljöer i form av äldre skog, betespräglade marker, våtmarker och kärr, sötvattenstrand och öppet kulturlandskap med ängs- och betesmarker, äldre herrgårdsmiljö med torp samt landskapselement som odlingsrösen och fornlämningar.

Området har stora friluftslivsvärden kopplade till tätortsnära naturupplevelser, naturpedagogik, kulturlandskap, herrgårdslandskap, vinteraktiviteter, vandringsleder, fågelskådning.

Området hyser en skyddsvärd flora, fauna och funga.

Områdets värden kan skadas av exploaterande verksamheter, konventionellt skogsbruk eller annan skadegörelse på mark och vegetation. Områdes hävdgynnande miljöer missgynnas av svag hävd och våtmarkerna missgynnas av igenväxning och uttorkning.

Naturreservat är det mest lämpliga instrumentet för att långsiktigt skydda området från ändrad mark- och vattenanvändning och säkerställa den skötsel som behövs för att bevara och utveckla områdets värden.

Föreskrifter för naturreservatet

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Uppsala kommun med stöd av 7 kap. 5,6 och 30 §§ miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken mm om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. bedriva täktverksamhet eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden, gräva, schakta, utfylla, hacka, borra, mejsla, spränga, skada mark, block, sten eller botten, prospektera eller bortföra torv, mineral eller annat geologiskt material,
2. utanför bebyggelsezon (bilaga 4) tippa, fylla eller anordna upplag annat än tillfälligt (högst tre månader) för jordbruket, skogsskötsel, underhåll av stigar, gång- eller cykelväg, väghållning eller annat upplag i samband med områdets skötsel,
3. uppföra mast, torn eller vindkraftverk,
4. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel på åkermark inom skyddszon på minst 6 meter från diken,
5. avverka träd eller buskar, eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle eller utföra andra skogliga åtgärder som gallring och skogsplantering,

6. bedriva energiskogsodling eller julgransodling på åkermark, skogsplantera betesmark, åkermark eller åkerholmar.

Utan tillstånd från tillståndsmyndighet är det förbjudet att:

7. bedriva jakt, inom område med jaktförbud (se bilaga 3b),
8. uppföra ny byggnad eller anläggning,
9. utföra förändringar som varaktigt försämrar allmänhetens tillgång till reservatets skötselområden 7, 8 och 9.

Undantag från föreskrifterna anges under D nedan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till mark och vatten förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning och underhåll av reservatsskyltar, vägvisare, upplysningsskyltar och liknande arrangemang,
2. anläggande och underhåll av vägar, stigar, parkeringsplatser, leder, raststugor, mindre vindskydd, gömslen, tältplatser, badplatser, stängsel, spänger, bryggor, bänkar, bord, informationstavlor, vedförråd, toalett eller liknande anordningar,
3. genomförande av naturvårdande skötselåtgärder på skogsmark genomröjning, plockhuggning, luckhuggning, frihuggning, tillskapande eller tillförsel av död ved igenläggning av diken, dämning,
4. inom skötselzon D, E & F utföra bete, slåtter, fräsning av stränder, muddring, klippning/fräsning av flytbladsvegetation eller liknande åtgärder, återskapande av öppna diken, återskapande eller nyskapande av vattenmiljöer, biotopvård för att gynna biologisk mångfald,
5. undersökning och dokumentation av växt- och djurlivet, andra natur – och kulturhistoriska förhållanden och friluftsliv samt av mark – och vattenförhållanden,
6. uppförande av byggnad eller anläggning på ”anläggningsområde”, bilaga 3b,
7. utveckling av befintliga byggnader och uppförande av för verksamheten kompletterande byggnader inom zon G, bilaga 4.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken m.m. om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordning i övrigt inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. gräva, borra, spränga, måla eller på annat sätt skada botten, berg, jord eller sten,
2. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller gräva upp växter, skada eller störa djurlivet,
3. medföra okopplad hund,
4. parkera motorfordon och husvagn/husbil annat än på därför upplåtna och

- iordningställda platser,
5. rida utanför anvisad led eller stig,
 6. cykla eller framföra elcykel som avviker från Transportstyrelsens definition om elassisterad cykel utanför anvisad led, stig, väg eller område,
 7. samla in insekter och andra ryggradslösa djur med undantag för håvning eller plockning av enstaka individer för artbestämning eller tillfällig insamling inom pedagogisk verksamhet,
 8. sätta upp tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftslivsverksamhet,
 9. för längre tid än ett dygn i följd förankra båt eller lägga upp båt på land vid samma strand med undantag för uppläggande på anvisade platser,
 10. mellan 1 april – 1 oktober elda på annan plats än vid iordningställda eldplatser,
 11. utan tillstånd anordna större (över 200 deltagare) tävlingar.

D. Undantag från föreskrifterna

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel som framgår av föreskrifter B1-6. Föreskrifterna C1, C2, C4, C5, C7, C9, C10 gäller inte inom - zon G; bebyggelse, bilaga 4. A1 gäller ej jordbruksåtgärder inom skötselzon E bilaga 4.

Utan hinder av föreskrifterna under A och C är det tillåtet:

1. för reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
2. för reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt, att avverka träd som efter fackmannamässig bedömning anses utgöra en säkerhetsrisk för människors hälsa, miljö eller egendom eller som motverkar reservatets syfte,
3. för reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra åtgärder som krävs för normalt underhåll av befintlig väg,
4. för reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt, att framföra motorfordon utanför anvisade vägar om det behövs för områdets förvaltning och skötsel,
5. för reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra nödvändig insamling för dokumentation av växt och djurlivet,
6. för Naturskolans- och annan pedagogisk verksamhet att genomföra fältundervisning och därvid nödvändig insamling av djur och växter, insamla naturmaterial, uppföra tillfällig eldstad och mindre kojor och gömslen och liknande verksamhet,
7. att utföra nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning, oljeutsläpp och sjukvårds-, polis- eller räddningsåtgärder,
8. för reservatsförvaltaren eller arrendator och djurhållare att använda vallhund vid djurhållning,
9. för ledningsägare, av el- och teleanläggningar, opto-/fibrer, fjärrvärmeanläggningar samt VA - anläggningar att efter samråd med kommunen vidta åtgärd för *återkommande drift* eller *underhållsarbeten* för befintlig ledning och för detta använda nödvändiga motorfordon och arbetsmaskiner, samt sätta upp varningsskyltar. Drift eller

underhållsarbeten som måste åtgärdas vid *pågående driftsstörning* får utföras utan föregående samråd eller anmälan till reservatsförvaltaren. Om körskador uppstår ska det åtgärdas så att markskiktet återställs utan dröjsmål. Utförda åtgärder på mark ska besiktigas där ledningsägare kallar reservatsförvaltaren senast en vecka efter utfört arbete,

10. att gräva ned befintliga luftledningar. Samråd ska ske med kommunens tillsynsmyndighet senast 6 veckor innan åtgärd,
11. att underhålla diken i enlighet med befintliga dikesföretag,
12. att anlägga brygga eller fast angöringsplats för båt för kommunens verksamheter eller övrig allmännyttig verksamhet,
13. för reservatsförvaltaren eller av kommunen utsedd uppdragstagare att medföra okopplad hund och framföra motorfordon i samband med jakt, skyddsjakt eller eftersök av skadat vilt,
14. för reservatsförvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att inom reservatet samt i område med jaktförbud bedriva skyddsjakt, för att förebygga skador av vilt om viltbeståndets storlek innebär att det finns påtagliga risker för trafikolyckor eller viltskador eller om viltbeståndet orsakar skador som motverkar reservatets syften,
15. för reservatsförvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att inom område med jaktförbud:
 - bedriva jakt efter vildsvin, under den allmänna jakttiden enligt 2 § jaktförordningen (1987:905),
 - bedriva jakt enligt 9 § jaktlagen (jakt efter farliga individer), 28 § jaktlagen (eftersök på skadat vilt), 30 § jaktförordningen (moderlösa ungar), 34 § jaktförordningen (eftersök på trafikskadat vilt) och 40 b § jaktförordningen (skadat vilt),
 - medföra okopplad hund och framföra motorfordon i samband med jakt, skyddsjakt eller eftersök av skadat vilt,
16. för person med nedsatt rörelseförmåga att framföra eldriven rullstol eller permobil på anvisade leder och stigar,
17. att plocka blommor, bär och marklevande svampar för privat bruk inom allemansrättens och artskyddsförordningens begränsningar,
18. att uppföra byggnad eller anläggning på ”anläggningsområde” för utveckling av verksamhet vid Hammarskogs herrgård enligt reservatets syfte, bilaga 3b,
19. utveckling av befintliga byggnader och uppförande av för verksamheten kompletterande byggnader inom zon G, bilaga 4,
20. att anlägga ny vägförbindelse för fordonstrafik norr om snickeriet för att främja tillgänglighet och möjlighet till reguljär busstrafik till området.

Upplysningar

- Uppsala kommun kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med reservatets syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning i naturreservatet eller i något annat område.
- Reservatsbeslutet kungörs på Uppsala kommuns anslagstavla och kommer att finnas tillgängligt i kommunens författningssamling, på kommunens webbplats samt i Uppsala Nya Tidning.

- Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken kan miljö och hälsoskyddsnämnden Uppsala kommun meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.
- Föreskrifter under C, om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även vid överklagan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.
- Kommunen ska enligt 2 kap. 9 § miljötillsynsförordningen utöva tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bl.a. att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift kan kommunens tillsynsmyndighet enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.
- Enligt 3 kap. 9 § lagen om skydd av olyckor har, efter en eventuell brand, ägaren eller nyttjanderättsinnehavaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledare efter avslutad räddningsinsats. Behövs bevakning med hänsyn till risken för ny brand och att bevakningen inte kommer till stånd får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.
- Inom reservatet finns ca 80 kända och registrerade fornlämningar.
- Del av reservatet omfattas av gällande förordnande till skydd för landskapsbilden (1970, enligt § 19, naturvårdslagen, äldre lydelse).
- Strandskydd gäller 300 meter från strandlinje upp på land och 100 meter ut i vattnet.
- Området omfattas av riksintresse för friluftsliv (Norra Mälaren samt nedre delarna av tillflödena Fyrisån och Hågaån, FC 06) samt för yrkesfisket i Mälaren, och riksintresse för rörligt friluftsliv (Ekoln).
- Reservatet omfattas av tre torrläggningsföretag:
 - Tuna-Ubby-Högby dikningsföretag 1951
 - Hammarskog-Wiggeby-Tuna dikningsföretag 1935
 - Eriksberg-Skogsängen dikningsföretag 1955
- Inom området finns sju skogliga nyckelbiotoper och två skogliga naturvärdesområden.

Andra bestämmelser som gäller för området

Uppsala kommun vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för reservatets syften är bland annat:

- Artskyddsförordningen (2007:845) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:7 med ändringar 1999:12, 2005:12 och 2008:3) om artskydd med bestämmelser om bl.a. fridlysning av vissa växt- och djurarter.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med visst förbud mot körning i terräng.
- Jaktlagen (1987:259) som anger att alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade, med undantag för sådan jakt som är tillåten enligt samma lag.
- Bestämmelserna i 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950) om skydd av fasta fornlämningar. Bestämmelserna innebär bland annat att det är förbjudet att på något sätt förändra, ta bort, täcka över eller i övrigt skada en fornlämning.
- Allemansrätten (inskriven i grundlagen sedan 1994) innebär en begränsad rätt för var och en att färdas över annans mark och att tillfälligt uppehålla sig där. Med rätten följer krav på hänsyn och varsamhet mot natur och djurliv, mot markägare och mot andra människor ute i naturen. De allmänna hänsynsregler som gäller för alla som nyttjar

naturen och allemansrätten återfinns i miljöbalkens 2 kap. 2 och 7 kap.

- Strand- och vattenområdet vid Hammarskog ingår i ”Norra Mälaren samt nedre delarna av tillflödena Fyrisån och Hågaån”, områdes nummer FC 06 ett riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Delar av området ingår i riksintresse för friluftsliv, ”Ekoln”.
- Del av reservatet omfattas av gällande förordnande till skydd för landskapsbilden (1970, enligt § 19, naturvårdslagen, äldre lydelse).
- Strandskydd gäller från strandlinjen och 100 meter ut i vattnet samt från strandlinjen och 300 meter upp på land kring Dalbyviken.

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Hammarskog	
NVR ID	2049140	
Kommun	Uppsala	
Församling	Dalby och Uppsala-Näs	
Fastigheter	Hammarskog 1:1 samt Vreta 3:2 och 3:3	
Markägare	Uppsala kommun	
Förvaltare	Uppsala kommun	
Reservatets areal	Totalt 541 hektar, varav land 486 ha.	
Lägesbeskrivning	Reservatet är beläget ca. 10 km SSV om Uppsala tätort. Läget framgår av bifogad översiktskarta, bilaga 2 till beslutet.	
Gräns	Reservatet är markerat med skraffering på bifogad beslutskarta, bilaga 1 till beslutet.	
Naturgeografisk region	Sveadals sprickdalsterräng med lerslättsdalar och sjöbäcken (24).	
Bedömningar	Våtmarksinventeringen 1986: Dalbyviken – klass 2 och Dalkarlskärret – klass 4. Naturvårdsprogram för C län 1987: Hela Hammarskog – klass 2. Kommunens naturvårdsinventering 1988-96: Klass II och III. Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1998: 7 nyckelbiotoper (45,3 ha) och 4 naturvärdesobjekt (4,7 ha). Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län 2006: Del av Hammarskog ingår i värdestrakten ”Mälaren”.	
Markslag och naturtyp (uppskattade arealer)	Äldre barr- och blandskog, (över 90 år)	72 ha
	Medelåldrig barr- och blandskog (40-90 år)	99 ha
	Medelåldrig löv- och blandskog (40-90 år)	33 ha
	Ungskog, på fastmark (< 40 år)	18 ha
	Ungskog, på fastmark (< 40 år) - med överståndare	17 ha
	Naturvårdsbränna (från 1997)	2 ha
	Berg/hällmark	8 ha
	Sumpskog/kärr	10 ha
	Strandäng	15 ha
	Vattenområde, inkl. bladvass	55 ha
	Öppen betesmark/trädbärande hage	40 ha
	Åkermark och vall	157 ha
	Övrig mark (tomtmark, P-plats, väg m.m.)	15 ha

Allmänt

Hammarskog naturreservat ligger ca 15 kilometer söder om Uppsala centrum, se bilaga 2, ansluter till Dalbyviken vid Mälaren. Området har en omväxlande Mälardalsnatur med löv- och

barrskog och betesmark och uppodlad mark. I reservatets centrala del ligger Hammarskogs herrgård med bl.a. snickeri, kafé och naturskola. Inom reservatet finns anläggningar för friluftslivet.

Inom naturreservatet finns utpekade ängs- och betesmarker samt skogliga nyckelbiotoper. Fornlämningar finns främst i reservatets södra del med boplatser, fornåkrar och olika stensättningar. Strandskyddet är utvidgat vid Mälarens strand och sträcker sig 300 meter upp på land och 100 meter ut i vattnet.

Naturvärden

Området består av ett småbrutet kulturlandskap intill Dalbyviken, vid Ekolns västra strand. Närmast Hammarskogs herrgård finns parkmiljöer, odlingsmarker strandängar, vassbälten samt ädellövrika åkerholmar och beteshagar. Särskilt höga värden är knutna till gamla ekar och ekmiljöer med inslag av andra ädellövträd och hassel. Mellan Dalbydalens och Uppsala-Näs odlingsbygd finns ett kilometerbrett barrskogsområde. Den del av området som ligger på Hammarskogs egendom har höga skyddsvärden då en relativt stor areal består av äldre skog, bitvis med naturskogsartade bestånd. Inslag av asp i barrskogen är hög och bör speciellt framhållas. I Hammarskog finns även tre värdefulla våtmarker med rik fågelfauna; Dalbyviken, Dalkarlskärret och småvattnet Stora kärret.

Friluftsvärden

Hammarskog har stor betydelse som friluftsområde för Uppsala stad och ingår i ett större friluftsstråk från Hågadalen-Nåsten i stadens sydvästra del ned mot Mälaren. Inom området finns bland annat strövstigar och vandringsleder av olika längd och svårighetsgrad samt en anordnad badplats. Här finns raststugor och rastplatser, fågeltorn och andra anläggningar för friluftslivet, se bilaga 3a. På vintern anordnas både skridsko- och skidleder inom reservatet och mellan Uppsala och Hammarskog. Området används både sommar- och vintertid. Hammarskog är ett av Uppsalas mest värdefulla närområden för natur- och friluftsintresserade besökare, samt för skolklasser och grupper som bedriver naturstudier. I delar av Hammarskog går det att uppleva tysta områden med vildmarkskänsla.

Tillgänglighet

Hammarskog går att nå med buss eller bil. Parkeringsplatser för bilburna besökare finns för närvarande vid Hammarskogs herrgård samt vid Dalbyviken, Skogshyddan och Dalkarlskärret. Området nås dessutom till fots eller cykel från närliggande bostadsområden och genom en cykelväg mellan Uppsala och Hammarskogs herrgård. Det finns även anlagda stigar som är anpassade för rullstolar, barnvagnar och för personer som har svårt att gå i ojämn terräng. Det finns tillgängliga toaletter och öppen raststuga som skapar hög tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar. På vintern anläggs skridsko- och skidleder inom och mellan Uppsala och Hammarskog när det finns förutsättningar för detta.

Kulturhistoria

Hammarskog ligger i ett område där bebyggelsehistorien kan följas tillbaka till bronsåldern. Ett åttiotal registrerade fornlämningar visar på lång kontinuitet av bebyggelse och odling med boplatser, fornåkrar, gravrösen och skärvtenshögar.

Den äldsta kända skrivna dokumentet om Hammarskog är från år 1291 då ”Meghintor” i Vreta upprättade sitt testamente och skänkte områden i Ännesta, som var en del av Hammarskogs gods, till predikarbröderna i Sigtuna, Näs kyrka och till Dalby kyrka. Samma år omtalas Hammarskog, eller Hammarby som det då hette, i en förteckning över Uppsala Domkyrkas fastigheter. Därefter tillföll Hammarby troligen olika bondesläkter som förvaltade godset fram

till mitten av 1500-talet. År 1552 stod Hammarby under Gabriel Kristiernsson (Oxenstierna), och 1580 blev det åter en sätesgård, d.v.s. beboddes av en frälseperson som hade skattefrihet (sätesfrihet). Det var troligen då godset fick namnet Hammarskog.

Med nya ägare av släktet Posse kom en storhetstid för Hammarskog och då byggdes den mangårdsbyggnad och magasinet, som idag finns kvar. Godset övergick sedan till släkten Gyllenstierna och vidare till ätten Leijonhufud. I slutet av 1700-talet brann Hammarskog, men man lyckade släcka branden, och Braunerhielm, som var ägare vid den tidpunkten rev ladugården för att få tegel till återuppbyggnad av mangårdsbyggnadens tak. Det var då Hammarskog fick sitt nuvarande utseende. Uppsala kommun övertog godset 1963.

Ärendets beredning

I översiktsplanen för Uppsala kommun 2016 (ÖP 2016) föreslås att Hammarskog ska skyddas och att reservatsutredning pågår.

Gatu- och Samhällsmiljönämnden har 2015-04-08 beslutat att föreslå Plan- och byggnadsnämnden att initiera reservatsbildning i Hammarskog.

Plan- och byggnadsnämnden har 2015-05-21 beslutat att uppdra åt Stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram förslag till beslut och skötselplan för naturreservat i Hammarskog.

Plan- och byggnadsnämnden har den 24 januari 2018 beslutat att ställa sig bakom stadsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut och skötselplan för naturreservatet Hammarskog och att uppdra åt förvaltningen att förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till mark om yttrande, samråda med myndigheter samt ge övriga intressenter i ärendet möjlighet till yttrande.

Plan och byggnadsnämnden har den 18 april 2018 beslutat att uppdra åt kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om bildande av naturreservatet Hammarskog.

Kommunstyrelsen tog den 16 maj 2018 ett beslut om att bilda naturreservatet Hammarskog.

Kommunfullmäktige tog den 28 maj 2018 ett beslut om att bilda naturreservatet Hammarskog.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning och motivering

Reservatsbeslutet innebär att ett viktigt tätortsnära natur- och vattenområde i Uppsala kommun får ett tillräckligt och ändamålsenligt skydd för friluftsliv- och naturvärden.

Uppsala kommun bedömer att bildande av ett naturreservat för Hammarskog är förenligt med kommunens gällande översiktsplan 2016.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige i Uppsala kommun beslutar att inrätta Hammarskog som naturreservat enligt upprättade handlingar.

Intresseprövning och överensstämmelse med miljömålen

Uppsala kommun finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken samt reservatets förenlighet med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken att det finns skäl för att bevara och utveckla områdets värden för friluftslivet, biologisk mångfald, värdefull jordbruksmark, värdefulla naturmiljöer samt kulturhistoriska värden samt skäl för att besluta om naturreservat, att bestämma föreskrifter och att fastställa en skötselplan.

Uppsala kommun finner i enlighet med 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. att beslut om att bilda naturreservat är väl förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser.

Beslutet överensstämmer med kommunens översiktsplan 2016 och bidrar även till att uppfylla de nationella miljömålen avseende *Ett rikt växt- och djurliv, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, samt en God bebyggd miljö.*

Tillsyn och förvaltning

Reservatsförvaltare är enligt reglementets nuvarande utformning Stadsbyggnadsförvaltningen i Uppsala kommun. Förvaltaren ansvarar för genomförande och dokumentation av skötselåtgärder enligt gällande skötselplan samt reservatets gränsmarkering, skyltning, samt frekvent återkommande underhåll av mark, vatten och anläggningar. Förvaltaren ska fortlöpande samråda med tillsynsmyndigheten särskilt i frågor där skötselplanen inte tydligt reglerar åtgärden.

Tillsynsmyndigheten är enligt reglementets nuvarande utformning Miljö och hälsoskyddnämnden i Uppsala kommun. I tillsynen ingår kontroll av efterlevnad av reservatsbestämmelser samt prövning av tillstånd och dispenser.

Överklagande

Den som överklagar kommunfullmäktiges beslut ska göra det skriftligt genom besvär till länsstyrelsen. Överklagandet ska sändas till Kommunledningskontoret som vidarebefordrar ärendet till länsstyrelsen. Besvärshandlingen ska vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller dennes ombud och insänd inom tre veckor från kungörelse i ortstidning. Insändes besvärshandlingar som brev via posten ska det ske till adress: Uppsala kommun, Kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala.

Bilagor

Bilaga 1	Beslutskarta
Bilaga 2	Översiktskarta
Bilaga 3a	Förvaltningsinriktning och föreskrifter
Bilaga 3b	Förvaltningsinriktning
Bilaga 4	Zonindelning
Bilaga 5	Skötselplan

Sakägare

Särskild lista

Sändlista

Länsstyrelsen, lansstyrelsen@lansstyrelsen.se

Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Försvarmakten, exp-hkv@mil.se

Sveriges Geologiska Undersökning, sgu@sgu.se

Miljöförvaltningen, Uppsala kommun, miljoforvaltningen@ uppsala.se

Skanova remisser-stockholm@skanova.se

Telia Sonera Sverige Netfastigheter, Mårtensgatan 11, 123 86 FARSTA

Svenska Kraftnät, registrator@svk.se, alt. Box 1200, 172 24 SUNDBYBERG

Vattenfall Elddistribution AB, registrator.elddistribution@vattenfall.com

IP only Uppsala vivianne.ehrnlund@ip-only.se

Uppsala Vatten och Avfall AB, uppsalavatten@uppsalavatten.se

Naturskyddsföreningen i Uppsala län, skogsgruppen, k.jorgen.sjostrom@telia.com

Uppsala Naturskyddsförening, c/o Per Hedberg, per@vretatorp.se,

Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Stefan Eriksson, stefanriksson@eurofins.se

Upplands botaniska förening, karolin.ring@gmail.com, mora.aronsson@habonet.net

Upplands Ornitologiska Förening, info.uof@gmail.com

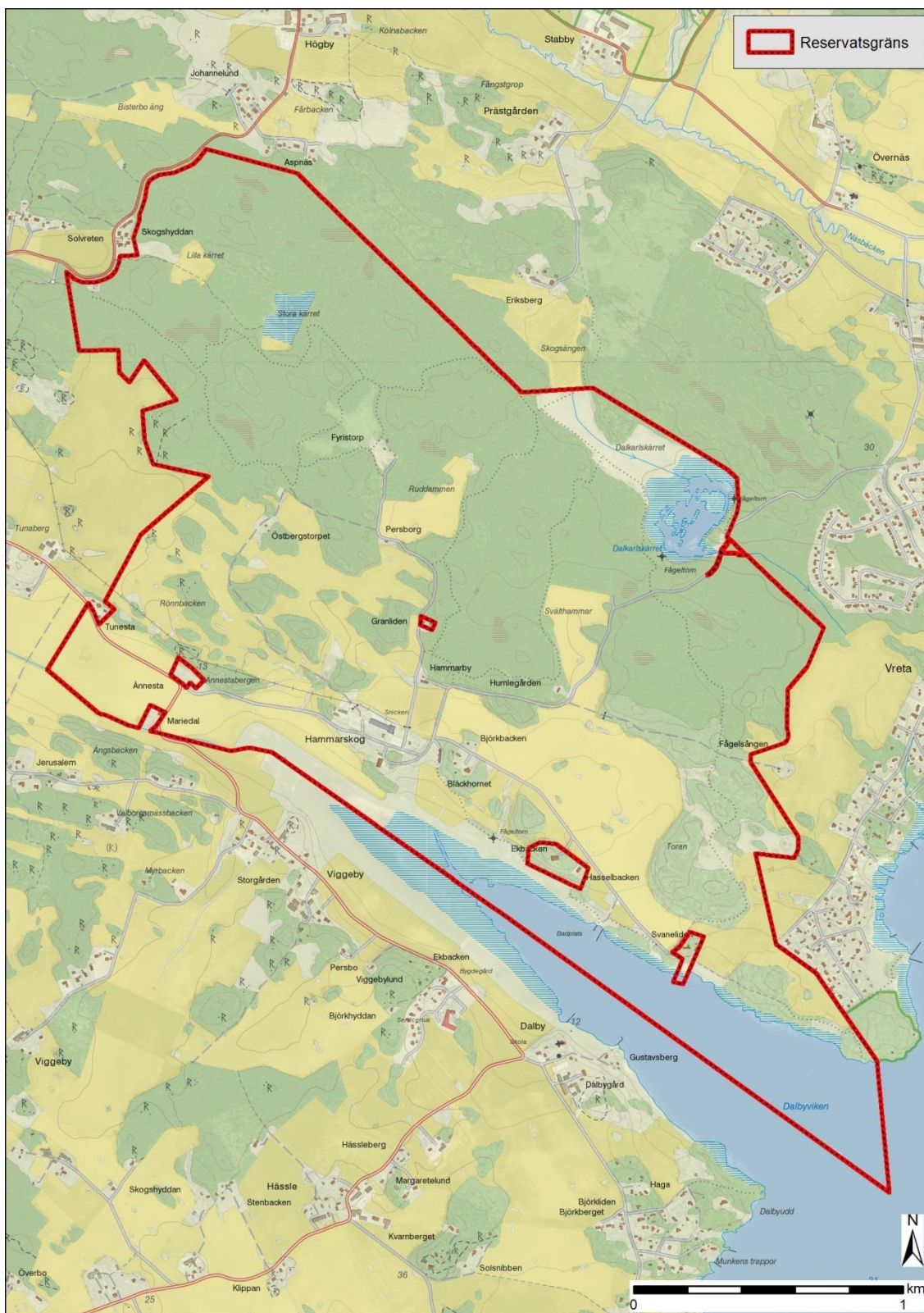
Friluftsförbundet i Uppsala, uppsala@friluftsframjandet.se

Föreningen Dalbyviken, vetenskapspedagogen@gmail.com

Stadsbyggnadsförvaltningen, Avdelning gata park natur, Egen regi Drift

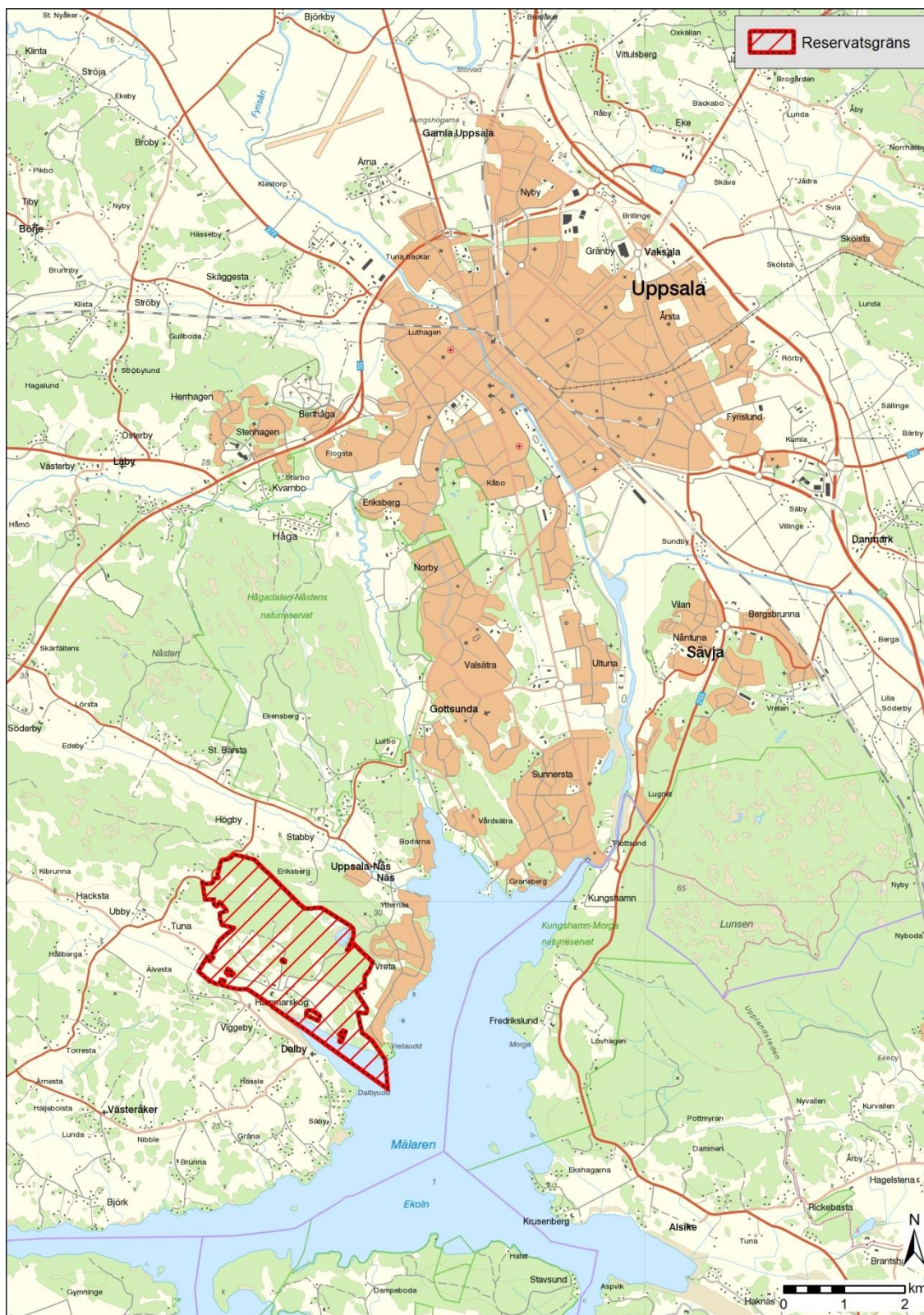
BILAGA 1

Beslutskarta

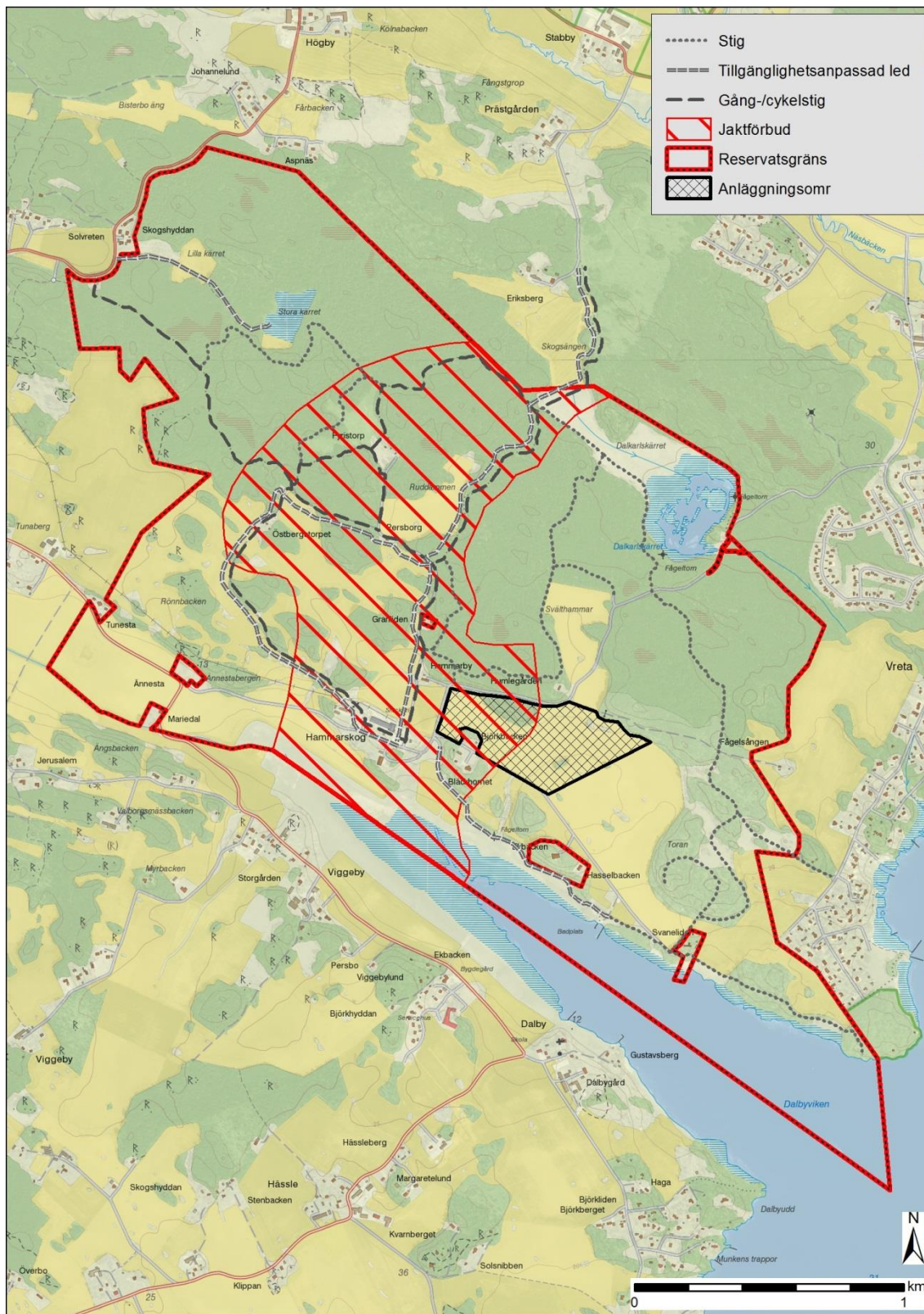
BILAGA 2

Översigtskarta

BILAGA 3b

Förvaltningsinriktning

BILAGA 5

Skötselplan